

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษา เรื่องบรรณารักษศาสตร์ตามทัศนคติของผู้ใช้ โดยการเปรียบเทียบกันระหว่างนักศึกษาทั่วไปและนักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี ในระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา ๒๕๒๔ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่ามีทัศนคติต่อบรรณารักษศาสตร์ตรงตามแนวความคิด ทฤษฎีของปรัชญาในวิชาชีพหรือไม่ เพื่อจะได้นำทัศนคติของนักศึกษาดังกล่าวมา เป็นแนวทาง ที่บรรณารักษศาสตร์จะใช้ปรับปรุงตนเองในแง่ของการสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาทั่วไป และนักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน ๔๗๗ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบปลายปิด ซึ่งมีหลายแบบด้วยกันคือ แบบเติมคำ แบบกำหนดข้อความให้เลือกตอบเพียงอย่างใดอย่าง หนึ่ง ในสองคำตอบ แบบมีหลายข้อความแต่เลือกเพียงหนึ่งคำตอบ แบบให้เลือกตอบได้ มากกว่าหนึ่งคำตอบจากหลายคำตอบ แบบจัดอันดับความสำคัญและแบบประมาณค่า

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีคำนวณหาค่าร้อยละของจำนวนผู้ตอบข้อปัญหาต่าง ๆ ใช้วิธีคำนวณหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของน้ำหนักความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติต่อบรรณารักษศาสตร์ ใช้การวัดด้วยสัมประสิทธิ์สอดคล้องของเคนดัลล์ ในเรื่องการจัดอันดับความสำคัญคุณลักษณะของบรรณารักษศาสตร์ที่ต้องการ ในกรณีเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มเกี่ยวกับทัศนคติต่อบรรณารักษศาสตร์ใช้การทดสอบแบบ F-test, t-test และ LSD (Least Significant Difference)

สรุปผลการวิจัย

จากการสำรวจทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อบรรณารักษศาสตร์โดยใช้แบบสอบถาม อาจสรุปผลได้ดังนี้

ตอนที่ ๑ สถานภาพส่วนตัวและข้อมูลเบื้องต้น

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาทั่วไปและนักศึกษาระดับปริญญาตรี บัณฑิตศึกษาศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นอกจากนี้ ยังแบ่งนักศึกษาทั่วไปออกเป็นกลุ่ม ๆ ๓ สาขาวิชา คือ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิชามนุษยศาสตร์

การเข้าใช้หอสมุดกลางและจุดมุ่งหมายในการใช้

นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าใช้หอสมุดกลางสัปดาห์ละ ๔-๖ ชั่วโมง รองลงมาต่ำกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง และเข้าใช้สัปดาห์ละ ๗ ชั่วโมงขึ้นไป ตามลำดับ ส่วนจุดมุ่งหมายในการใช้หอสมุดกลาง นักศึกษาใช้เพื่อการอ่านหนังสือมากที่สุด รองลงมาเพื่อการค้นคว้า และการยืมและการคืนหนังสือตามลำดับ

สาเหตุการเลือกและไม่เลือกเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอก

นักศึกษาส่วนใหญ่ที่เลือกเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอกเพราะเป็นวิชาที่หางานทำได้ง่ายเมื่อจบการศึกษาแล้ว และสาเหตุที่ไม่เลือกเรียนเพราะเป็นวิชาที่เหมาะสมสำหรับบุคคลที่มีนิสัยรักการอ่าน

ตอนที่ ๒ทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบรรณารักษ์

ก. คุณลักษณะของบรรณารักษ์ที่ต้องการ

นักศึกษาทั่วไปและนักศึกษาระดับปริญญาตรีให้ความสำคัญของคุณลักษณะการรักหนังสือและรักการอ่านเป็นอันดับที่ ๑ สำหรับอันดับที่ ๒ และ ๓ คือ คุณลักษณะมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และคุณลักษณะที่ได้รับการฝึกฝนจนเกิดลักษณะที่ดีของบรรณารักษ์จนติดเป็นอุปนิสัย

ข. ทัศนคติที่มีต่อบรรณารักษ์

นักศึกษาทั่วไปและนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีทัศนคติต่อบรรณารักษ์แบบนักมนุษยชาติ รองลงมาแบบเป็นสื่อกลาง แบบผู้ส่งเสริม และท้ายสุดแบบผู้ดูแลรักษาหนังสือ

อภิปรายผล

๑. สถานภาพส่วนตัว

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คือ นักศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๕๗ คน จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แยกเป็นเพศหญิง จำนวน ๑๔๔ คน และเพศชาย จำนวน ๑๔๔ คน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์ จำนวน ๑๒๐ คน แยกเป็นเพศหญิง จำนวน ๑๑๔ คน และเพศชาย เพียง ๖ คน (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน ๕ คน และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพียง ๑ คน) ในขณะที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่มีนิสิตภาควิชาบรรณารักษศาสตร์เพศชายเลย

เมื่อจำแนกนักศึกษาทั่วไปดังกล่าวตามสาขาวิชา ยังปรากฏว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ เป็นเพศหญิงอีกเช่นกัน ส่วนนักศึกษาทั่วไปสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ยกเว้น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไม่มีนักศึกษาทั่วไปที่จัดอยู่ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เลย ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ แต่อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีโครงการที่จะเปิดสอนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ในไม่ช้านี้ที่ทำการวิทยาเขตแห่งใหม่ อําเภอดคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี^๑

๒. การใช้หอสมุดกลาง

นักศึกษาล้วนทั้งเพศชายและหญิง ใช้หอสมุดกลางโดยเฉลี่ยในจำนวนเวลาที่ใกล้เคียงกันคือสัปดาห์ละ ๔-๖ ชั่วโมง

เมื่อเปรียบเทียบการใช้หอสมุดกลางระหว่างนักศึกษาทั่วไปและนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์ ปรากฏว่า นักศึกษาทั่วไปส่วนใหญ่ใช้หอสมุดกลางสัปดาห์ละ ๔-๖ ชั่วโมง รองลงมา สัปดาห์ละ ๗ ชั่วโมงขึ้นไป และต่ำกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง ในขณะที่นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์ ใช้หอสมุดกลางสัปดาห์ละ

^๑สถาบันวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย, สัมภาษณ์ศาสตราจารย์ นงเยาว์ ชัยเสรี อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๑๐ ธันวาคม ๒๕๒๕.

๗ ชั่วโมง รองลงมา สัปดาห์ละ ๔-๖ ชั่วโมง และต่ำกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง
 อย่างไรก็ตาม การที่นักศึกษาทั่วไปเข้าใช้หอสมุดกลางจำนวนเวลาที่น้อยกว่านักศึกษา
 ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มิได้หมายความว่านักศึกษาทั่วไปดังกล่าวไม่ชอบเข้าใช้
 หอสมุดกลาง อาจจะเป็นเพราะว่าทั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ล้วนมีห้องสมุดคณะ ซึ่งมีทรัพยากรห้องสมุดตรงกับสาขาวิชา
 นักศึกษาต้องการมากกว่า เนื่องจากวัตถุประสงค์ของห้องสมุดคณะที่ถือกันว่าเป็นห้องสมุด
 เฉพาะ^๑ โดยกำหนดไว้ในมาตรฐานว่า ห้องสมุดเฉพาะเป็นแหล่งข่าวสารสำคัญของ
 หน่วยงานซึ่งห้องสมุดให้บริการอยู่ บุคลากรของห้องสมุดจะต้องรับผิดชอบในการจัดหา
 ทรัพยากรห้องสมุด และให้บริการตามที่ใช้ห้องสมุดต้องการในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับ
 วัตถุประสงค์และงานของหน่วยงานนั้น ๆ^๒ ดังนั้นนักศึกษาทั่วไปจึงใช้ห้องสมุดคณะมาก-
 กว่า อีกทั้งสถานที่ตั้งยังใกล้ห้องบรรยายอีกด้วย สำหรับนักศึกษาภาควิชาบรรณารักษ-
 ศาสตร์ที่เข้าใช้หอสมุดกลางมากกว่านักศึกษาทั่วไปเพราะว่าวิชาบรรณารักษศาสตร์ คือ
 วิชาที่เกี่ยวกับหนังสือ รวมทั้งการบริหารงาน และดำเนินงานในห้องสมุด^๓ ดังนั้น
 ห้องสมุดจึงถือว่าเป็นห้องปฏิบัติการ (laboratory) ทางวิชาบรรณารักษศาสตร์

อย่างไรก็ตามเมื่อจำแนกตามมหาวิทยาลัย พบว่า ทั้งนักศึกษาทั่วไป
 และนักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ เข้าใช้หอสมุดกลางสัปดาห์ละ ๔-๖ ชั่วโมง
 เช่นกัน ยกเว้น นักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เข้าใช้
 หอสมุดกลางสัปดาห์ละ ๗ ชั่วโมงขึ้นไป และเมื่อเปรียบเทียบการใช้หอสมุดกลางของ
 นักศึกษาทั่วไประหว่างสาขาวิชาแล้ว ก็ยังพบว่า นักศึกษาทั่วไปสาขารัฐศาสตร์
 (๕๕.๗๘ %) สาขาวิชาสังคมศาสตร์ (๔๘.๕๒ %) และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์
 (๔๓.๐๔ %) เข้าใช้หอสมุดกลางสัปดาห์ละ ๔-๖ ชั่วโมง เช่นกัน

^๑ สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์, บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง (กรุงเทพมหานคร:
 สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๑), หน้า ๘๓-๘๔.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๔-๘๘.

^๓ สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์, "การศึกษาริชาบรรณารักษศาสตร์ในจุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย," หน้า ๑.

๓. จุดมุ่งหมายในการใช้หอสมุดกลาง

นักศึกษาส่วนใหญ่ทั้ง เพศชายและหญิง จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีจุดมุ่งหมายในการใช้หอสมุดกลาง เพื่อการอ่านหนังสือ ค้นคว้า และยืมและคืนหนังสือ ใช้เพื่อจุดมุ่งหมายอื่นเป็นจำนวนน้อย เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า นักศึกษาชายใช้หอสมุดกลางเพื่อการอ่านหนังสือมากที่สุด รองลงมา เพื่อการค้นคว้า และยืมและคืนหนังสือ ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาหญิง ใช้หอสมุดกลางเพื่อการค้นคว้ามากที่สุด รองลงมา เพื่อการอ่านหนังสือ และยืมและคืนหนังสือ

เมื่อเปรียบเทียบจุดมุ่งหมายในการใช้หอสมุดกลางระหว่างนักศึกษาทั่วไป และนักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ปรากฏว่า นักศึกษาทั่วไปใช้หอสมุดกลางเพื่อการอ่านหนังสือมากที่สุด รองลงมา เพื่อการค้นคว้า และการยืมและคืนหนังสือ ส่วนนักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์มีจุดมุ่งหมายในการใช้หอสมุดกลางเพื่อการค้นคว้ามากที่สุด รองลงมา เพื่อการอ่านหนังสือ และการยืมและคืนหนังสือตามลำดับ (ตั้งรายละเอียดในตารางที่ ๔)

นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบจุดมุ่งหมายในการใช้หอสมุดกลางของนักศึกษา-ทั่วไป จำแนกตามสาขาวิชา ปรากฏว่า นักศึกษาทั่วไปสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ใช้หอสมุดกลางเพื่อการอ่านหนังสือมากที่สุด รองลงมา เพื่อการค้นคว้า และการยืมและคืนหนังสือ ในขณะที่นักศึกษาทั่วไปสาขารัฐศาสตร์ ใช้เพื่อการค้นคว้ามากที่สุด รองลงมา เพื่อการอ่านหนังสือ และการยืมและคืนหนังสือ

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า จุดมุ่งหมายในการใช้หอสมุดกลางของนักศึกษา จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สอดคล้องกับความหมายของการบริการห้องสมุด คือ การให้บุคคลได้ใช้หนังสือและวัสดุต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดหาเพื่อประโยชน์แก่การศึกษา การค้นคว้าวิจัย ความรู้ทั่วไป ความจรรโลงใจ และเพื่อความเพลิดเพลิน

๑. แม้นมาส ขวลิต และ สิริรินทร์ ช่างโชติ, คู่มือบรรณารักษศาสตร์
(กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เกษมบรรณกิจ, ๒๕๑๑), หน้า ๓๓๔.

๔. สาเหตุการเลือกและไม่เลือกเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นวิชาเอก

๔.๑ สาเหตุการเลือกเรียน

นักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เลือกเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นวิชาเอกเรียงลำดับตามความสำคัญลงไป คือ หางานทำได้ง่ายเมื่อจบการศึกษาแล้ว (๔๐.๘๓ %) มีโอกาสพัฒนาการศึกษาได้ตลอดชีพเนื่องจากอยู่ในสิ่งแวดล้อมวิชาการ (๓๑.๖๗ %) และมีศรัทธาและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพบรรณารักษ์ (๑๗.๕๐ %) ส่วนสาเหตุอื่น ๆ มีน้อยมาก

เมื่อจำแนกตามมหาวิทยาลัยปรากฏว่า นักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เลือกเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอกเพราะหางานทำได้ง่ายเมื่อจบการศึกษาแล้ว (๓๗.๕๐ %) ในจำนวนเท่ากับเหตุผลที่ว่ามีโอกาสพัฒนาการศึกษาได้ตลอดชีพเนื่องจากอยู่ในสิ่งแวดล้อมวิชาการ (๓๗.๕๐ %) และมีศรัทธาและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพบรรณารักษ์ (๑๕.๐๐ %) สำหรับนักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เลือกเรียนเพราะหางานทำได้ง่าย เมื่อจบการศึกษาแล้ว (๔๕.๓๑ %) รองลงมาเพราะมีโอกาสพัฒนาการศึกษาได้ตลอดชีพเนื่องจากอยู่ในสิ่งแวดล้อมวิชาการ (๒๕.๕๖ %) และมีศรัทธาและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพบรรณารักษ์ (๑๗.๑๔ %) ในขณะที่นิสิตภาควิชาบรรณารักษศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เลือกเรียนเพราะมีโอกาสพัฒนาการศึกษาได้ตลอดชีพเนื่องจากอยู่ในสิ่งแวดล้อมวิชาการ (๓๗.๕๐ %) ซึ่งเท่ากับกับนักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รองลงมา เพราะหางานทำได้ง่าย เมื่อจบการศึกษาแล้ว (๓๑.๒๕ %) และมีศรัทธาและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพบรรณารักษ์ (๒๕.๐๐ %)

ผลจากการวิจัยย่อมแสดงให้เห็นว่านักศึกษาในระดับอุดมศึกษาคำนึงถึงภาวะการมีงานทำ เมื่อสำเร็จการศึกษามาแล้ว เป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาเอกต่าง ๆ เช่นเดียวกับกับนักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ที่เลือกเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอก เหตุผลที่สนับสนุนข้อคิดเห็นของผู้วิจัย คือ เนื่องจากผลการสำรวจภาวะการหางานทำของบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ๑๒ แห่ง

รุ่นปีการศึกษา ๒๕๒๑-๒๕๒๒ จากจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษารวม ๒๕,๘๙๐ คน ในจำนวนนี้มีบัณฑิตที่กรอกแบบสำรวจ ๒๑,๓๖๖ คน (๘๒.๕๓ %) พบว่าบัณฑิตที่มีงานทำ ทั้งงานเดิม และงานใหม่จำนวน ๑๖,๔๕๗ คน (๗๘.๓๖ %) และบัณฑิตที่ยังไม่มีงานทำ เนื่องจากหางานไม่ได้ หรือยังไม่ประสงค์จะทำงาน หรือศึกษาต่อ ๔,๔๐๙ คน (๒๐.๖๓ %)^๑

ทุกวันนี้ปัญหาการว่างงานเป็นปัญหาสำคัญระดับโลกเพราะว่าสถานการณ์ปัจจุบันของโลกมีการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจภายในประเทศให้เข้ากันกับเศรษฐกิจของโลก นอกจากนี้ยังเป็นผลสืบเนื่องมาจากการมีพื้นที่ทำการเกษตรลดน้อยลงไปรวมถึงการที่มีแรงงานเข้าสู่ตลาดแรงงานมากและการปรับตัวการขยายกำลังคนภาครัฐบาล^๒ ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติร่วมกับกรมแรงงาน และสำนักงานองค์การแรงงานระหว่างประเทศในประเทศไทย จึงได้จัดการประชุมสัมมนาเรื่อง "ทิศทางและนโยบายการมีงานทำ" ระหว่างวันที่ ๓-๕ มิถุนายน ๒๕๒๖ ที่โรงแรมแกรนด์พาเลซ พัทยา จังหวัดชลบุรี และได้้นำผลที่ได้จากการประชุมสัมมนาเสนอต่อรัฐบาลเพื่อแก้ไขปัญหานี้^๓ และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการจัดเตรียมแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๖ ต่อไป^๔

^๑ทบวงมหาวิทยาลัย, รายงานสรุปผลการประมวลผลเบื้องต้นเรื่องภาวะการทำงานทำของบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา ๒๕๒๑ (กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย, ๒๕๒๕)

^๒สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเรื่องทิศทางและนโยบายการมีงานทำ ณ โรงแรมแกรนด์พาเลซ พัทยา จังหวัดชลบุรี วันที่ ๓-๕ มิถุนายน ๒๕๒๕.

^๓องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย, สำนักข่าวไทย, "เตรียมเสนอรัฐบาลเร่งแก้ปัญหาการว่างงานหลายประการ," รายงานข่าวประจำวัน วันจันทร์ที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๖ ข่าวในประเทศ รอบเช้า หน้า ๒.

^๔องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย, สำนักข่าวไทย, "ให้วางเรื่องการมีงานทำไว้เป็นเป้าหมายหลักในแผนพัฒนาประเทศ," รายงานข่าวประจำวัน วันจันทร์ที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๖ ข่าวในประเทศ รอบเช้า หน้า ๘.

คณะรัฐบาลได้แสดงความห่วงใยต่อปัญหาการว่างงานจึงได้มีมติจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรีกำหนดมาตรการเร่งด่วนในการแก้ปัญหาการว่างงาน^๑ และมีความเห็นว่าปัญหาการว่างงานของผู้มีการศึกษาระดับสูง เป็นปัญหาเร่งด่วนที่สำคัญที่สุดที่จะต้องคิดแก้ไข^๒ พร้อมทั้งริเริ่มให้มีการจัดสัปดาห์ "วันนัดพบแรงงาน" ระหว่างวันที่ ๗-๙ มกราคม ๒๕๒๗ ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ขึ้นเป็นครั้งแรก^๓

เหตุผลทั้งหมดที่กล่าวมานี้จึงไม่น่าประหลาดใจที่นักศึกษาที่เลือกเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอก ส่วนใหญ่คาดหวังว่าจะสามารถหางานทำได้ง่าย เมื่อจบการศึกษาแล้วมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากตลาดแรงงานในอาชีพบรรณารักษ์ ตำแหน่งอัตราว่างยังคงมีจำนวนมากพอสมควร โดยเฉพาะบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน และห้องสมุดในหน่วยงานภาคเอกชน^๔ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกันกับผลการวิจัยของ ศรีสมร คุณากรบดินทร์^๕

^๑ องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย, สำนักข่าวไทย, "รัฐบาลกำหนดมาตรการเร่งด่วนแก้ปัญหาว่างงาน," รายงานข่าวประจำวัน วันอังคารที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๒๖ ข่าวในประเทศ รอบค่ำ หน้า ๕.

^๒ องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย, สำนักข่าวไทย, "คณะกรรมการรัฐมนตรีเศรษฐกิจเห็นควรเร่งแก้ปัญหาการว่างงานของผู้มีการศึกษาระดับสูง," รายงานข่าวประจำวัน วันจันทร์ที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๒๖ ข่าวในประเทศ รอบค่ำ หน้า ๑๑.

^๓ กระทรวงมหาดไทย, กรมแรงงาน, คณะกรรมการวันนัดพบแรงงาน, "จุลสารวันนัดพบแรงงาน" ๓ บริเวณมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๗-๙ มกราคม ๒๕๒๗.

^๔ จารุวรรณ สินธุโสภณ, รายงานการสำรวจความต้องการบรรณารักษ์ในหน่วยงานวิชาเฉพาะ (กรุงเทพฯ: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๐), หน้า ๒๒.

^๕ ศรีสมร คุณากรบดินทร์, "เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพบรรณารักษ์ของนักศึกษาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาโทกับบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู," หน้า ๕๔-๖๘.

๔.๒ สาเหตุการไม่เลือกเรียน

นักศึกษาทั่วไปทั้งเพศชายและหญิง มีสาเหตุการไม่เลือกเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอก เพราะมีความคิดเห็นว่าเป็นวิชาที่เหมาะสมสำหรับบุคคลที่มีนิสัยรักการอ่านมากที่สุด รองลงมาเพราะเป็นวิชาที่ไม่น่าสนใจไม่เหมาะสมสำหรับหนุ่มสาวที่ยังแคล่วคล่องว่องไว และเป็นอาชีพที่ไม่มีความก้าวหน้าในการทำงาน ส่วนสาเหตุที่ว่าเป็นวิชาที่เรียนง่ายเหมาะสมสำหรับบุคคลที่ไม่สามารถเรียนวิชาอื่นได้และเป็นอาชีพที่มีสถานภาพตายนั้น มีนักศึกษาที่มีความคิดเช่นนั้นน้อยมาก

อย่างไรก็ตาม เมื่อจำแนกนักศึกษาทั่วไปตามมหาวิทยาลัย และสาขาวิชาแล้ว ยังปรากฏว่า สาเหตุการไม่เลือกเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอกคล้ายคลึงกัน คือ มีความคิดเห็นว่าเป็นวิชาที่เหมาะสมสำหรับบุคคลที่มีนิสัยรักการอ่าน

การที่นักศึกษามีความคิดเห็นว่าเป็นวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาที่เหมาะสมสำหรับบุคคลที่มีนิสัยรักการอ่านนั้น ออกจะเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนกับความเป็นจริง เพราะว่าทั้งหนังสือและวัสดุการอ่านในห้องสมุดเป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษาทุกระดับ ช่วยขจัดความไม่รู้หนังสือ ส่งเสริมการศึกษานับตั้งแต่ชั้นประถมไปจนถึงชั้นมหาวิทยาลัย รวมทั้งการศึกษาดูไปด้ด้วยตนเอง จากการอ่านหนังสือทุกคนสามารถที่จะเรียนรู้สิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ เป็นอันมาก และได้รับคำตอบในเรื่องต่าง ๆ เป็นการสนองความอยากรู้อยากเห็นของตนเอง ผู้ใหญ่ก็สามารถที่จะค้นหาข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการศึกษารวบรวมตามความปรารถนาของแต่ละคน^๑ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เป็นักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาของประเทศที่สำคัญเช่นมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จะต้องมื่อห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ดี

^๑สุทธิลักษณ์ อัมพวันวงศ์, "บทบาทของหนังสือและห้องสมุดในการพัฒนาประเทศ, วารสารห้องสมุด ๑๐ (กันยายน-ตุลาคม ๒๕๐๙): ๒๘๓-๒๘๘.

ในมาตรฐานห้องสมุดมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้ระบุไว้ว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัย มีหน้าที่ในการส่งเสริมการเรียนรู้ การสอน การวิจัย และการบริการทางวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัย ดังนั้นจึงเปรียบเทียบเป็นหัวใจของระบบการศึกษาปัจจุบัน^๑ ทำให้ห้องสมุดมหาวิทยาลัย จะต้องจัดหาทรัพยากรห้องสมุดซึ่งประกอบไปด้วยหนังสือ วัสดุการอ่านอื่น ๆ รวมทั้งโสตทัศนวัสดุที่เหมาะสมไว้อย่างเพียงพอ ตลอดจนส่งเสริมให้อาจารย์ และนักศึกษาได้ใช้ทรัพยากรห้องสมุดเหล่านั้นอย่างกว้างขวาง ห้องสมุดที่ดีจะต้องบริการให้สอดคล้องตรงกับความต้องการของผู้ใช้ กระตุ้นให้ผู้ใช้มีนิสัยรักการอ่าน และช่วยปลูกฝังนิสัยของผู้ใช้ห้องสมุดให้รู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอีกด้วย^๒

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นว่าถ้าหากนักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการรักการอ่านหนังสือแล้ว นักศึกษาผู้นั้นย่อมจะประสบผลสำเร็จในการศึกษาระดับอุดมศึกษา อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่านักศึกษาจะไม่เลือกเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอก แต่ในสาขาวิชาต่าง ๆ ทุกสาขาวิชาก็ต้องมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน ประกอบกับในปัจจุบันความก้าวหน้าทางวิชาการเป็นไปอย่างรวดเร็วมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ในสังคมมนุษย์โลกให้ก้าวหน้าและทันสมัย มีข่าวสารเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ส่วนใหญ่จะบันทึกไว้ในรูปของสิ่งพิมพ์ เนื่องจากมีราคาต้นทุนการผลิตสูงกว่าการที่จะบันทึกไว้ในสื่อรูปแบบอื่น ๆ การจัดเก็บรักษาทำได้ง่าย อายุการเก็บยาวนาน เมื่อเวลาต้องการจะค้นหาความรู้เรื่องต่าง ๆ ในหนังสือ ก็สามารถหยิบมาใช้ได้ด้วยตนเอง ดังนั้นการสร้างนิสัยการรักการอ่านจึงเป็นกิจกรรมของมนุษยชาติ ทั้งยังมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมอีกด้วย^๓ ดังรายละเอียดในตารางที่ ๑๒

^๑ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะอนุกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา, มาตรฐานห้องสมุดมหาวิทยาลัย (กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย, ๒๕๒๓), หน้า ๑๑. (ยึดสำเนา)

^๒Rutherford D. Rogers and David C. Weber, University Library Administration (New York: Wilson, 1971), p. 17.

^๓Mukerjee, Librarianship: Its Philosophy and History, pp. 65-72.

๕. ทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับบรรณารักษ์

ก. คุณลักษณะของบรรณารักษ์ที่ต้องการ

นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้ความสำคัญคุณลักษณะรักหนังสือและรักการอ่านเป็นอันดับที่ ๑ สำหรับอันดับที่ ๒ และ ๓ คือ คุณลักษณะที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และคุณลักษณะที่ได้รับการฝึกฝนจนเกิดลักษณะที่ดีของบรรณารักษ์ ส่วนคุณลักษณะรู้จักประหยัด และมีความรู้ด้านการศึกษาประชาธิปไตยนั้น นักศึกษาให้ความสำคัญเป็นอันดับสุดท้ายและรองสุดท้าย

เมื่อพิจารณาการจัดอันดับความสำคัญคุณลักษณะบรรณารักษ์ที่ต้องการ เฉพาะนักศึกษาทั่วไป จำแนกตามมหาวิทยาลัย ปรากฏว่า มีความสอดคล้องกันสูง เมื่อวัดด้วยสัมประสิทธิ์สอดคล้องของเคนดัลล์ (W) ได้เป็น ๐.๙๗ สำหรับนักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามมหาวิทยาลัย พบว่ามีความสอดคล้องค่อนข้างสูงอีกเช่นกัน เมื่อวัดด้วยสัมประสิทธิ์สอดคล้องของเคนดัลล์ (W) ได้เป็น ๐.๙๒ แต่อย่างไรก็ตาม การให้อันดับความสำคัญยังแตกต่างกันบ้างในคุณลักษณะการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นผู้มีความสุขทั้งร่างกายและจิตใจ การให้ความยกย่องแก่ผู้อื่น และการได้รับการฝึกฝนจนเกิดลักษณะที่ดีของบรรณารักษ์

จากการเปรียบเทียบการจัดอันดับความสำคัญคุณลักษณะของบรรณารักษ์ที่ต้องการ ระหว่างนักศึกษาทั่วไปกับนักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามมหาวิทยาลัย ปรากฏว่า ยังมีความสอดคล้องกันสูง เมื่อวัดด้วยสัมประสิทธิ์สอดคล้องของเคนดัลล์ โดยแยกเป็นนักศึกษาทั่วไปกับนักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (สัมประสิทธิ์สอดคล้อง (W) = ๐.๙๔) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (สัมประสิทธิ์สอดคล้อง (W) = ๐.๙๔) และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (สัมประสิทธิ์สอดคล้อง (W) = ๐.๙๖)

ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า คุณลักษณะของบรรณารักษ์ที่นักศึกษาต้องการที่สำคัญที่สุดใน ๓ อันดับ คือ อันดับที่ ๑ การรักหนังสือและรักการอ่าน (ตรงกันกับผลวิจัย

ของศรีสมร คุณากรบดินทร์^๑) อันดับที่ ๒ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (ตรงกันกับผลวิจัยของสุริทอง ศรีสะอาด^๒) และอันดับที่ ๓ คือ คุณลักษณะที่ได้รับการฝึกฝนจนเกิดลักษณะที่ดีของบรรณารักษ์จินตเป็นอุปนิสัย ส่วนคุณลักษณะอื่น ๆ มีความสำคัญลดหลั่นกันลงไปตามความต้องการของนักศึกษา

ข. ทัศนคติต่อบรรณารักษ์

นักศึกษาทั่วไปและนักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มีทัศนคติต่อบรรณารักษ์แบบนักมนุษยชาติ รองลงมา แบบเป็นสื่อกลาง แบบผู้ส่งเสริม และท้ายสุดแบบผู้ดูแลรักษาหนังสือ

เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อบรรณารักษ์ของนักศึกษาทั่วไป ระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปรากฏว่า ทัศนคติต่อบรรณารักษ์แบบผู้ดูแลรักษาหนังสือจะแตกต่างกันในระดับนัยสำคัญที่ .๐๑ ส่วนทัศนคติต่อบรรณารักษ์แบบนักมนุษยชาติ เป็นสื่อกลาง และแบบผู้ส่งเสริมของนักศึกษาทั่วไป ดังกล่าวไม่แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญที่ .๐๕

ส่วนนักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีทัศนคติต่อบรรณารักษ์จะไม่แตกต่างกันเลยทั้ง ๔ แบบ ในระดับนัยสำคัญที่ .๐๕

^๑ศรีสมร คุณากรบดินทร์, "เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพบรรณารักษ์ของนักศึกษาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาโทกับบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู," หน้า ๗๒.

^๒สุริทอง ศรีสะอาด, "การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนิสิตและนักศึกษาริชาบรรณารักษศาสตร์กับบรรณารักษ์ที่ประสบความสำเร็จ" (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๓), หน้า ๘๔.

ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างนักศึกษาทั่วไปกับนักศึกษาภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามมหาวิทยาลัย ปรากฏว่า มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มีทัศนคติแบบผู้ดูแลรักษาหนังสือ และแบบนักมนุษยชาติ จะแตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ
ที่ .๐๑ ส่วนทัศนคติต่อบรรณารักษ์แบบสื่อกลางและผู้ส่งเสริม ไม่แตกต่างกันในระดับ
นัยสำคัญที่ .๐๕ ในทำนองเดียวกันนิสิตทั่วไป และนิสิตภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ทัศนคติต่อบรรณารักษ์ทั้ง ๔ แบบ คือ ผู้ดูแลรักษาหนังสือ
นักมนุษยชาติ เป็นสื่อกลาง และแบบผู้ส่งเสริมจะมีความแตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ
ที่ .๐๑ เช่นเดียวกับกับนักศึกษาทั่วไป และนักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ที่มีทัศนคติต่อบรรณารักษ์แบบผู้ดูแลรักษาหนังสือ นักมนุษยชาติ
เป็นสื่อกลาง และแบบผู้ส่งเสริม

ดังนั้น ผลของการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่าทัศนคติของ
นักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ต่อบรรณารักษ์จะต่างกับทัศนคติของนักศึกษาทั่วไป
เพราะโดยสรุปแล้ว นักศึกษาทั่วไปให้คะแนนเฉลี่ยทัศนคติแสดงว่า บรรณารักษ์ เป็นผู้
ดูแลรักษาหนังสือ สูงกว่านักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ และให้คะแนนเฉลี่ยต่ำ
กว่านักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ว่า บรรณารักษ์เป็นนักมนุษยชาติ เป็นสื่อกลาง
และผู้ส่งเสริม

ข้อเสนอแนะ

ในการ เสนอแนะผลที่ได้จากการวิจัย จะแยกข้อเสนอแนะต่อบรรณารักษ์
ข้อเสนอแนะต่ออาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัย
ข้อเสนอแนะต่อสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะต่อบรรณารักษ์

๑. ควรจะได้มีการปรับปรุงตนเองให้ตรงกับคุณลักษณะของบรรณารักษ์ที่
นักศึกษาต้องการ ใน ๓ อันดับแรก คือ อันดับที่ ๑ การรักหนังสือและรักการอ่าน

อันดับที่ ๒ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และอันดับที่ ๓ คือ คุณลักษณะที่ได้รับการฝึกฝนจนเกิดลักษณะที่ดีของบรรณารักษ์คิดจนเป็นอุปนิสัย เพื่อพยายามสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพบรรณารักษ์

๒. พยายามสร้างนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นในกลุ่มนักศึกษา^๑ ตามแนวคิดของทอมป์สัน^๒ ว่าพลังห้องสมุดเกิดจากความเกี่ยวข้องของห้องสมุดกับวัฒนธรรมทางภูมิปัญญา^๓

๓. ควรจะได้ตระหนักถึงหน้าที่ที่บรรณารักษ์มีต่อสังคม โดยสร้างคุณลักษณะของบรรณารักษ์ที่นักศึกษาเห็นว่า บรรณารักษ์มีอยู่น้อย ๓ อันดับ คือ อันดับที่ ๔ มั่นใจในวิชาชีพบรรณารักษ์ อันดับที่ ๔ มีความรู้ด้านการศึกษาประชาธิปไตย และอันดับที่ ๑๐ รู้จักประหยัด

ข้อเสนอแนะต่ออาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์

๑. พยายามปรับปรุงหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ให้น่าสนใจ ท้นต่อความก้าวหน้าของวิทยาการในปัจจุบัน เพื่อจูงใจให้นักศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาชายเลือกเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอก

๒. เพิ่มรายวิชาใหม่ ๆ เช่นการใช้คอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุด เพื่อเป็นการเตรียมบุคลากรที่จะออกไปทำงานในห้องสมุดต่อไป ปัจจุบันในประเทศไทยก็ได้มีการนำเอาเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้กับงานห้องสมุด ตัวอย่างเช่น ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง^๑ ฯลฯ

^๑ รัญจวน อินทรกำแหง, "ปรัชญาวิชาบรรณารักษศาสตร์," วารสารห้องสมุด ๘ (พฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๐๗) : ๓๒๔-๓๒๗.

^๒ Thompson, Library Power: A New Philosophy of Librarianship, pp. 23-33.

^๓ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง, ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์ และสำนักวิจัยและบริการคอมพิวเตอร์, "การใช้คอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุดด้วยเครื่อง NEC A00S-300." (อัดสำเนา)

๓. ควรจะมีการรวมกลุ่มของอาจารย์ผู้สอน เพื่อแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอนที่เชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์สูงระหว่างสถาบันที่เปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอก ทั้งในระดับปริญญาตรี และโท ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น^๑

๔. ควรจะจัดให้มีการสัมมนา และการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ซึ่งกันและกัน พร้อมกับนำผลที่ได้จากการสัมมนา และการประชุม มาปรับปรุงแก้ไขวิชาชีพให้เจริญก้าวหน้า สร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพบรรณารักษ

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัย

๑. ควรจะให้การสนับสนุนบรรณารักษ์เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

๒. ควรสนับสนุนให้บรรณารักษ์ได้มีโอกาสรับทุนของมหาวิทยาลัย เพื่อการฝึกอบรม การดูงาน และการศึกษาต่อทั้งในประเทศและต่างประเทศให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

๓. ควรจะเปิดโอกาสให้บรรณารักษ์มีการหยุดงาน เพื่อทำการค้นคว้าวิจัย^๒

๔. ควรจะสนับสนุนให้บรรณารักษ์ได้เข้าร่วมการประชุมเชิงวิชาการและการสัมมนาทางวิชาการ^๓

ข้อเสนอแนะต่อสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

สมาคมควรที่จะเพิ่มบทบาทที่สำคัญในฐานะเป็นสื่อกลางของอาชีพบรรณารักษ์ เช่นเดียวกับสมาคมวิชาชีพอื่น ๆ ในการเผยแพร่ข่าวสาร และความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ รวมทั้งจัดกิจกรรมที่น่าสนใจเพิ่มขึ้น และต่อเนื่องกันไปในเวลาที่เหมาะสม

^๑จากรรณ สันตุโสภณ, "การรวมกลุ่มของอาจารย์สอนวิชาชีพ," วารสารบรรณศาสตร์ ๔ (เมษายน ๒๕๒๔): ๑๐๒-๑๑๔.

^๒David C. Weber, "The Dynamic of the Library Environment for Professional Staff Growth," College and Research Libraries 35 (July 1974): 259-267.

^๓Guy R. Lyle, The Administration of the College Library, 4th ed. (New York: H.W Wilson, 1974), pp. 156-157.

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๑. เนื่องจากทัศนคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจ สภาพสังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้นควรจะมีการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อบรรณารักษ์ทุก ๆ ในระยะ ๓-๕ ปี เพื่อทราบแนวโน้มของทัศนคติต่อบรรณารักษ์จะมีพัฒนาการเป็นอย่างไร

๒. ควรจะได้มีการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อบรรณารักษ์ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ วิทยาลัยครู รวมทั้งในวิทยาลัยเอกชนที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

๓. ควรจะได้มีการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อบรรณารักษ์เปรียบเทียบกับระหว่างนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ว่าจะมีผลแตกต่างกันหรือคล้ายคลึงกันประการใดบ้าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย